

Energidepartementet

Vår saksbehandler Kolbjørn Andreassen
Vår dato 24.09.2024

Høringsinnspill Offshore Norge – Utlysning av områder for mineralvirksomhet på havbunnen

Offshore Norge viser til høringsbrev av 26. juni 2024 hvor Energidepartementet ber om innspill til forslag for utlysning av områder for mineralvirksomhet på havbunnen, med høringsfrist 26. september.

Offshore Norge er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for selskaper som driver eller er leverandører til olje- og gassvirksomhet, transport og lagring av CO₂, havbasert fornybar energiproduksjon og havbasert mineralvirksomhet på norsk sokkel.

Det er positivt at Energidepartementet følger den planlagte tidslinjen for å åpne for mineralvirksomhet på norsk sokkel. For å nå globale klimamål, vil etterspørselen etter mineraler og metaller øke i årene som kommer.

I dag er utvinning og prosessering av viktige metaller, som er avgjørende for den grønne energiomstillingen, svært geografisk konsentrert, hovedsakelig i Asia, Afrika og Sør-Amerika. En slik konsentrert tilbudsside er sårbar for plutselige endringer i handelspolitikk eller konflikter, noe som kan føre til ustabile priser på viktige metaller og potensielt bremse det grønne skiftet.

Resirkulering vil være et viktig bidrag for å møte fremtidig etterspørsel, men det vil ikke være tilstrekkelig med tanke på forventet befolkningsvekst, økonomisk vekst og teknologisk utvikling. Vi vil trenge investeringer i ny ansvarlig utvinning og prosessering.

Offshore Norge mener at dersom dette kan gjøres på en forsvarlig måte, kan utvinning av mineraler fra norsk sokkel utgjøre et viktig bidrag.

Offshore Norge støtter den trinnvise tilnærmingen som foreslås for åpning, leting og eventuell utvinning av havbunnsmineraler. Åpning av områder vil først initiere en letefase, hvor aktivitetene hovedsakelig vil være begrenset til prøvetaking og analyser som har en svært

begrenset påvirkning på miljøet. Leting er viktig for å kunne innhente analysegrunnlag for hvilke ressurser som er til stede, og parallelt samle inn data og kartlegge miljøet på havbunnen. I all hovedsak vil det benyttes kjent teknologi og metoder med høy teknologisk modenhet som allerede er i utstrakt bruk i dag.

Våre medlemmer er sitt ansvar bevisst og vil planlegge og gjennomføre aktiviteter i henhold til gjeldende regel- og rammeverk for at aktivitetene kan gjennomføres uten vesentlig negativ påvirkning på marint miljø.

Før utvinning kan skje må rettighetshaveren få godkjent plan for utvinning fra myndighetene, inklusiv en prosjektspesifikk utredning av miljøkonsekvenser ved utvinning på den aktuelle lokasjonen. En slik plan vil kun bli godkjent hvis rettighetshaveren kan godtgjøre at utvinningen kan skje på en bærekraftig, miljø- og sikkerhetsmessig forsvarlig måte.

Det er viktig at industriutviklingen vurderes på tvers av sektorer. Hele verdikjeden har et betydelig potensial for verdiskaping og sysselsetting som kan skape ringvirkninger langs hele kysten. Offshore Norge påpeker at nasjonale strategier for havbunnsmineraler må anerkjenne det kommersielle potensialet ved å etablere komplette verdikjeder i Norge og Europa. En slik utvikling kan ha stor geopolitisk betydning i det grønne skiftet.

Offshore Norge understreker at det vil være uheldig å unnta områder før disse er kartlagt gjennom leting og miljøkartlegging, gitt den eksisterende kunnskapen om forholdene i området. Det er viktig å ha en kunnskapsbasert tilnærming, samle inn data og kartlegge miljøet, før det vurderes å unnta områder av hensyn til miljø og sameksistens.

Her vil bruk av effektiv teknologi og operasjonelle metoder basert på simultan innsamling av ressurs- og miljødata og transparent analyse av store mengder rådata bidra til vesentlig mer kunnskapsinnhenting på kortere tid med lavere kostnader og lavere operasjonelt avtrykk. Denne metoden er empirisk testet og bevist i forbindelse med forskningstoktet til EMINENT til Mohnsryggen i 2023, som var i regi av Universitetet i Bergen, med operasjonelle bidrag fra industrien.

Det blir videre viktig at regjeringen følger opp Stortingsmeldingens punkt som sier at det skal opprettes en målrettet og helhetlig satsing i regi av Norges forskningsråd på forskning og innovasjon for å styrke kunnskapen om miljø- og naturverdier i dyphavet og forutsetningene for bærekraftig utvinning av havbunnsmineraler, inkludert bærekraftige teknologier og løsninger – samt etablere en møteplass for dialog mellom næringsliv, forskningsmiljøer og myndigheter som kan gi innspill til hvordan forskningsinnsatsen best kan målrettes.

Offshore Norge mener at det er viktig at debatten om havbunnsmineraler baseres på fakta om industrielle, ressurs- og naturfaglige forhold. Offshore Norge støtter derfor økt satsing på forskning og utvikling som relevant for åpningsområdene, og påpeker viktigheten i at rådata deles raskt slik at alle interessenter har tilgang til, og selv kan tolke, transparente rådata.

Den transparente og kostnadseffektive datadeling som Sokkeldirektoratet har lagt til rette for i andre havnæringer kan med fordel implementeres også for havbunnsmineraler. For å unngå oppbygging av parallelle databaser og fagmiljø bør Sokkeldirektoratet gis en sentral og koordinerende rolle, for eksempel i Mareanos tokt og databaser.

Offshore Norge mener det er nødvendig å utvikle regelverk som gir forutsigbarhet og god risikostyring for aktørene som ønsker å bidra til kunnskapsinnhenting, og at utlysningen av områder må skje på bakgrunn av løpende oppdatert kunnskap basert på et transparent og tilgjengelige datagrunnlag innhentet og analysert av både statlige og kommersielle aktører.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Giæver Eriksen

Direktør næringspolitikk

Offshore Norge